

System Certyfikacji

KZR INiG

System KZR INiG/10

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Data publikacji: 15.10.2015
		Strona 2 z 27

Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu

Opracowano w Instytucie Nafty i Gazu

System KZR INiG /10

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 3 z 27

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Zakres	4
3. Powołania normatywne	4
4. Definicje	5
5. Opis i wymagania.....	5
5.1 Wymagania jakie powinien spełniać audytor	5
5.1.1 Podstawa profesjonalizmu	6
5.1.2 Rzetelna prezentacja	7
5.1.3 Niezależność	7
5.1.4 Staranność zawodowa	7
5.1.5 Zachowanie poufności	8
5.2 Opis procesu oceny zgodności.....	8
5.3 Wiarygodność i rzetelność danych	9
6. Ocena ryzyka.....	14
7. Literatura	16
8. Wykaz załączników.....	17

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu		Strona 4 z 27

1. Wprowadzenie

Artykuł 18 ust. 3 dyrektywy 2009/28/WE (dyrektywa RED) nakłada na podmioty gospodarcze wymóg przedstawienia informacji dotyczących spełnienia Kryteriów Zrównoważonego Rozwoju (KZR), potwierdzonych niezależnym audytem. Audyt weryfikuje, czy systemy stosowane przez podmioty gospodarcze są dokładne, wiarygodne i zabezpieczone przed nadużyciami. Wynika z tego konieczność zapewnienia wysokiego standardu audytu przeprowadzonego przez profesjonalny zespół.

Audytorami są osoby, które posiadają kompetencje do prowadzenia audytów i wiedzę techniczną, udokumentowaną dorobkiem zawodowym, wynikami szkoleń z zakresu obejmującego tematykę KZR, zawartą w dyrektywie RED. Osoby te odbyły szkolenia ze znajomości Systemu Certyfikacji KZR INiG oraz posiadają udokumentowaną znajomość wymagań z zakresu audytowania systemów zarządzania jakością i/lub zarządzania środowiskowego. W uzasadnionych przypadkach, zespół audytorów może zostać uzupełniony o eksperta technicznego.

2. Zakres

W niniejszym dokumencie przedstawiono wymagania dotyczące zasad przeprowadzania procesów oceny zgodności związanych z certyfikacją zrównoważonej produkcji biopaliw, biopłynów i wytwarzania biokomponentów KZR INiG. Określono ponadto wymagania dotyczące kompetencji audytorów.

3. Powołania normatywne

Wszystkie dokumenty Systemu KZR INiG są ważne w całym zakresie stosowania. Dokumenty te są ze sobą ściśle powiązane i należy je traktować łącznie.

System KZR INiG /1/ Zasady ogólne

System KZR INiG /2/ Definicje

System KZR INiG /3/ Powiązanie z ustawodawstwem krajowym

System KZR INiG /4/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – tereny zasobne w pierwiastek węgla

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Data publikacji: 15.10.2015
		Strona 5 z 27

System KZR INiG /5/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – różnorodność biologiczna

System KZR INiG /6/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymogi i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska

System KZR INiG /7/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy

System KZR INiG /8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw i biopłynów w cyklu życia

System KZR INiG /9/ Wymagania dla Jednostek Certyfikujących

PN-EN ISO 19011:2012 Wytyczne dotyczące przeprowadzenia audytu systemów zarządzania

PN-EN ISO/IEC 17021:2011 Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania

4. Definicje

System KZR INiG/2/ Definicje

5. Opis i wymagania

5.1. Wymagania, jakie powinien spełniać audytor

Zgodnie z wymaganiami systemu KZR INiG konieczne jest zapewnienie, że audyty są prowadzone zgodnie z wytycznymi niniejszego systemu, a osoby wyznaczone do przeprowadzenia audytów posiadają właściwe kompetencje.

Dla potwierdzenia wykonania celów dyrektywy 2009/28/WE (dyrektywa RED) oraz dokumentu System KZR INiG /1/ Opis Systemu Kryteriów Zrównoważonego Rozwoju-Zasady ogólne, dotyczących oceny biopaliw/biopłynów pod kątem zrównoważonego rozwoju i certyfikacji w tym zakresie, tj. przeprowadzania oceny na zgodność z wymaganiami systemu.

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 6 z 27

Kierownik jednostki certyfikującej powołuje audytorów (*System KZR INiG /9/ Wymagania dla Jednostek Certyfikujących*), którzy:

- (1) są spoza systemu: audytu nie może przeprowadzać pracownik będący uczestnikiem systemu (z wyjątkiem pracowników jednostki certyfikującej)
- (2) są niezależni: audytorzy nie mogą być zaangażowani w działalność podlegającą ocenie oraz muszą być wolni od konfliktu interesów,
- (3) posiadają ogólne kwalifikacje: jednostka certyfikująca posiada ogólne kwalifikacje w zakresie przeprowadzania audytu, oraz
- (4) posiadają odpowiednie kwalifikacje szczególne: audytorzy mają kwalifikacje konieczne do przeprowadzenia oceny przedstawionych lub wymaganych dowodów z uwzględnieniem kryteriów systemu.

Audytorzy zobowiązani są do złożenia deklaracji poufności.

5.1.1. Podstawa profesjonalizmu

Zespół audytorów musi mieć właściwe uprawnienia potwierdzające ich kwalifikacje zgodnie z wymaganiami systemu KZR INiG. W szczególności, zespół powinien:

- posiadać 3-letnie doświadczenie zawodowe, w tym co najmniej 2 lata pracy związanej z systemami zarządzania jakością i/lub środowiskiem;
- ukończony cykl szkoleń (40 godzin) prowadzonych przez jednostkę szkoleniową, która wystawia zaświadczenia ukończenia kursu na audytora systemów zarządzania (według ISO 19011 lub równoważnej);
- przeprowadzać audyty zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO 19011;
- posiadać doświadczenie zawodowe w zakresie przeprowadzania audytów oraz udział w co najmniej 4 audytach zewnętrznych jako kandydat na audytora o łącznym, wraz z przygotowaniem i opracowaniem raportu, czasie trwania 20 dni audytów;
- wykazać uczestnictwo w co najmniej 8 audytach certyfikacyjnych systemów zarządzania jakością i/lub środowiskiem lub w innym dobrowolnym systemie uznanym przez Komisję Europejską, jako kandydat na audytora wiodącego, o łącznym czasie trwania 15 dni;

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 7 z 27

- posiadać wiedzę z zakresu wymagań Systemu KZR INiG (*System KZR INiG /1/ Zasady ogólne* oraz pozostałe dokumenty)
- posiadać odpowiednie umiejętności, potrzebne do oceny kryteriów związanych z użytkowaniem gruntów, systemu bilansu masy, obliczeń emisji gazów cieplarnianych (np. odpowiednie doświadczenie, w rolnictwie, ekologii, systemach bilansu masy, identyfikowalności, przetwarzaniu danych, znajomości norm ISO14040ⁱ, ISO 14064-3ⁱⁱ i ISO 14065ⁱⁱⁱ, metodyki szacowania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia produktów, w tym metodyki podanej w dyrektywie RED
- Od audytorów wymaga się, aby ukończyli z pozytywnym wynikiem szkolenie z zakresu wymagań Systemu KZR INiG;
- znajomość obsługi i analizy danych wymaganych Systemem KZR INiG.

Jeśli jest to konieczne, istnieje możliwość włączenia do zespołu audytu eksperta technicznego z określonego obszaru. Ekspert musi posiadać konkretną wiedzę, w tym między innymi:

- pochodzenia danych, np. mapy, dane GPS, dane GIS, zdjęcia satelitarne;
- gleboznawstwa w zakresie wyznaczania/określania torfowisk oraz dokonywania oceny obszarów zdegradowanych;
- wiedzy biologicznej i ekologicznej np. w obszarze gatunków charakterystycznych i typów siedlisk (np. rodzaje użytków zielonych, tereny podmokłe), rodzimych gatunków drzew;
- procesów związanych z emisją gazów cieplarnianych oraz źródłem ich powstawania w każdym badanym obszarze (zakład, przedsiębiorstwo pośredniczące, zakład zajmujący się uprawą itp.).
- gromadzenia oraz przetwarzania danych źródłowych, technik pomiarowych i metod obliczeniowych, metody obliczeniowe związane z procesem emisji gazów cieplarnianych, *System KZR INiG /8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw i biopłynów w cyklu życia,*

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 8 z 27

- oceny wiarygodności parametrów (oczekiwane plony/zbiory w warunkach zależnych od klimatu i sposobu zarządzania, spodziewany przepływ masy dla poszczególnych procesów produkcyjnych itd.);
  - znajomości obowiązujących ustaw, przepisów oraz innych wymagań w zakresie wyznaczonych celów związanych z ochroną przyrody, służące ochronie obszarów
- w krajach, które obejmuje zakres Systemu KZR INiG; *System KZR INiG /6/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymogi i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska*. Wiedza i znajomość w tym zakresie powinna dotyczyć:
- miejscowych, regionalnych oraz krajowych ustaw, rozporządzeń i niektórych przepisów,
  - umów oraz porozumień,
  - kwalifikacji oraz doświadczenia w przeprowadzaniu kontroli w zakresie systemu bilansu masy oraz prowadzenia kontroli na poszczególnych etapach łańcucha dostaw (w tym bilans emisji gazów cieplarnianych).

5.1.2. Rzetelna prezentacja

Osoby prowadzące audyt są zobowiązane do przeprowadzenia czynności audytowych, dokładnie i zgodnie ze stanem faktycznym. Rezultatem działań audytowych są zwięzłe i jednoznaczne ustalenia z audytu, wnioski z audytu oraz raporty z audytu.

5.1.3. Niezależność

Audytorzy, w zakresie realizacji powierzonych im zadań, są niezależni od działalności objętej audytem, a także są wolni od konfliktu interesów. Audytorzy zachowują obiektywizm w trakcie całego procesu audytu.

5.1.4. Staranność zawodowa

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 9 z 27

Odpowiednio do wykonywanych zadań oraz zapewnienia zaufania podmiotów poddawanych ocenie, audytorzy wykazują staranność, sumienność oraz obowiązkowość podczas przeprowadzania audytu.

5.1.5. Zachowanie poufności

Jednostka certyfikująca, wyznaczając audytora lub zespół audytorów, zobowiązuje ich do przestrzegania zasad ochrony danych osobowych oraz zachowania tajemnicy handlowej

przedsiębiorstwa. Przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacji technicznych, technologicznych, organizacyjnych przedsiębiorstwa lub innych informacji posiadających wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności (na podstawie Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z 16 kwietnia 1993 r. Dz.U. 2003 nr 153 poz. 1503).

Każdy z audytorów jest zobowiązany do podpisania „Deklaracja poufności”, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

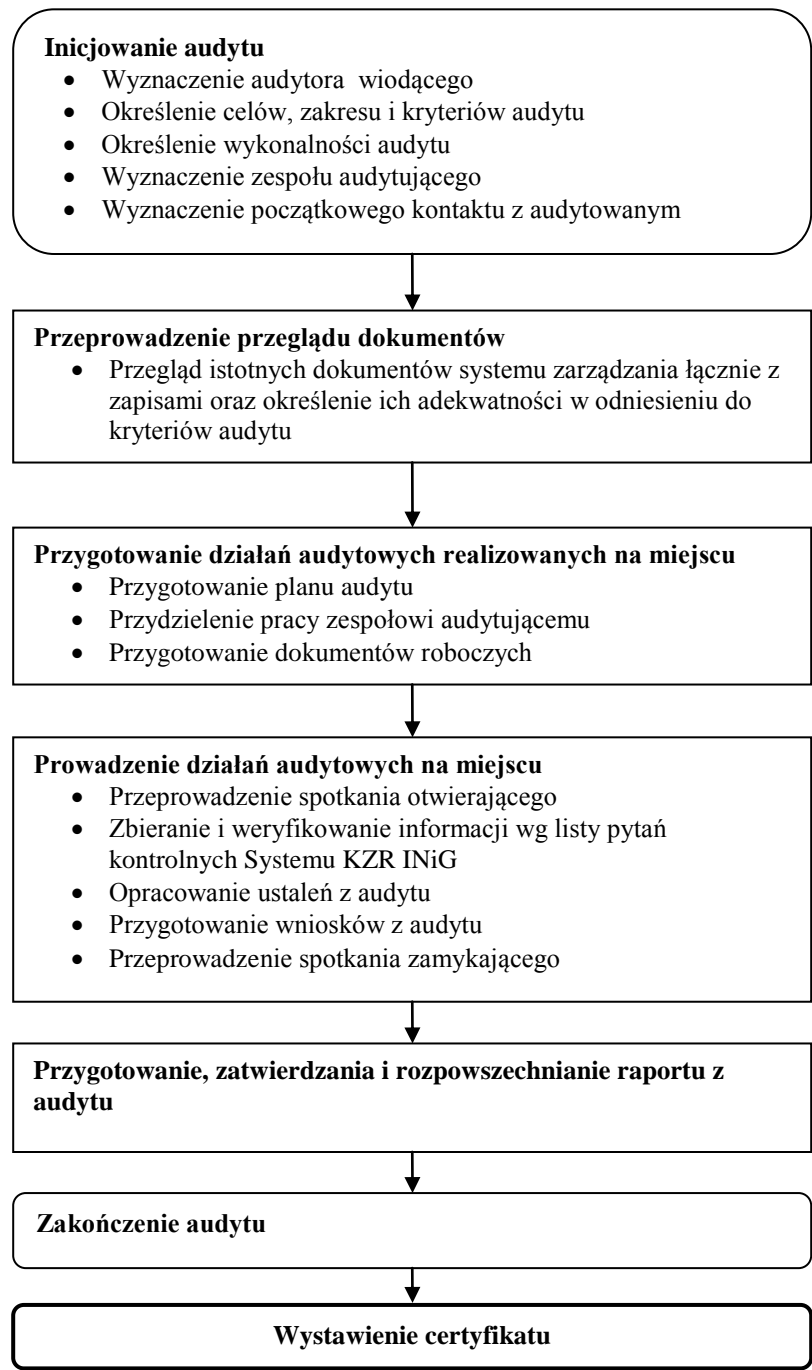
5.2. Opis procesu oceny zgodności

Głównym zadaniem procesu oceny zgodności jest sprawdzenie zgodności działań w zakresie realizacji wymagań Systemu KZR INiG oraz określenie efektywności i skuteczności jego funkcjonowania. Przegląd typowych działań przedstawiono na poniższym schemacie.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 10 z 27

Rysunek 1 – Schemat prowadzenia audytu

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu		Strona 11 z 27

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 12 z 27

Niezgodności

Drobne niezgodności

Drobne niezgodności są to niezgodności, których przyczyny zostały wykryte i mogą zostać wyeliminowane w ciągu 30 dni. Certyfikat może być wydany po zatwierdzeniu dokonanej korekty przez audytora wiodącego i po podjęciu działań naprawczych. W tym przypadku zaleca się przeprowadzenie audytu w nadzorze najpóźniej do sześciu miesięcy od zakończenia audytu certyfikującego. Jeśli niewłaściwa korekta lub jej brak potencjalnie może skutkować powstaniem poważnych niezgodności, przeprowadzenie audytu nadzoru jest obowiązkowe. Gdy wystąpi pojedyncza, drobna niezgodność, dla której dowód wykonania korekty może być wysłany pocztą tradycyjną lub elektroniczną, decyzję o tym, czy należy przeprowadzić audyt podejmie audytor wiodący.

Poważne niezgodności

Poważne niezgodności są to niezgodności, których przyczyny nie zostały wykryte lub nie mogą być wyeliminowane w ciągu 30 dni. W takim przypadku certyfikat nie zostanie wydany lub aktualny certyfikat zostanie wycofany. W przypadku poważnych niezgodności, jednostka certyfikująca powinna bezzwłocznie poinformować Administratora Systemu KZR INiG o tym fakcie, jak również o podjętych działaniach naprawczych.

5.3 Wiarygodność i rzetelność danych

Do wykazania spełnienia wymagań z niniejszym systemem, o których mowa w dyrektywie 2009/28/WE, konieczne jest przedstawienie wiarygodnych i rzetelnych danych. W zależności od zakresu audytu, weryfikowany zakres danych jest różny. Szczegółowy opis zarówno wymagań co do źródła danych, ich typów jak i sposobów weryfikacji, w zależności od audytowanego obszaru, znajduje się w następujących dokumentach:

System KZR INiG/	nr dok.	Nazwa dokumentu
<i>System KZR INiG/</i>	4	<i>/Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – tereny zasobne w pierwiastek węgla</i>
<i>System KZR INiG/</i>	5	<i>/Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – różnorodność biologiczna</i>

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 13 z 27

<i>System KZR INiG/</i>	6	<i>/Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymagania i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska</i>
<i>System KZR INiG/</i>	7	<i>/Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy</i>
<i>System KZR INiG/</i>	8	<i>/Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw i biopłynów w cyklu życia</i>

5.4. Przeprowadzenie audytu pierwszego punktu zbiórki odpadów/pozostałości

Odpady mogą być rozumiane jako substancje lub przedmioty, których właściciel się pozbywa lub zamierza pozbyć lub jest do tego zobowiązany. Surowce, które zostały celowo zmodyfikowane, by traktowano je jako odpad (np. przez dodanie materiału odpadowego do takiego, który nim nie był) nie należy traktować jako odpadu.

W tym kontekście, pozostałości mogą pochodzić z:

- rolnictwa, akwakultury, rybołówstwa i leśnictwa, oraz
- pozostałości poprocesowe.

Pozostałość poprocesowa to substancja, która nie jest produktem końcowym i nie jest głównym celem, do którego zmierza proces produkcyjny. Proces ten nie został celowo zmodyfikowany, by taką substancję wyprodukować.

Przykładem pozostałości jest surowa gliceryna, smoła oleju talowego i obornik.

Należy zweryfikować, czy odpady/pozostałości nie powstały w wyniku celowego dodania odpadu do produktu dobrej jakości.

W przypadku wykorzystania odpadów i pozostałości jako surowca, audytor jest zobligowany do weryfikacji pochodzenia surowca.

Zasady przeprowadzenia audytu i wydania certyfikatu dla pierwszych punktów zbiórki/utylicacji odpadu/pozostałości są wspólne z zasadami dla innych uczestników systemu, z uwzględnieniem poniższych uszczegółowień.

Podczas audytu w pierwszym punkcie odbioru/odbioru i utylizacji odpadów/pozostałości, weryfikowana jest poprawność prowadzenia systemu bilansu masy u przedsiębiorcy, podobnie jak pochodzenie surowca i poprawność obliczeń emisji gazu cieplarnianego, jeśli dotyczy.

Podczas audytu w pierwszym punkcie odbioru/odbioru i utylizacji odpadów/pozostałości, weryfikacja jest też przeprowadzana w miejscu pochodzenia odpadów/pozostałości. Weryfikacji w miejscu pochodzenia podlega pierwiastek kwadratowy z liczby dostawców dostarczających powyżej jednej tony miesięcznie, zaokrąglony do najbliższej liczby całkowitej. Wynik należy pomnożyć przez czynnik określony w sekcji 6.

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 14 z 27

Należy wybrać próbę, biorąc pod uwagę następujące:

- wielkość dostaw,
- rodzaje surowców,
- rodzaje przedsiębiorstw produkujących odpady/pozostałości.

Audytorzy mają prawo do przeprowadzenia audytów, jeśli są wymagane, w miejscu pochodzenia (np. restauracje), bez względu na wielkość dostarczanego materiału.

Podczas weryfikacji w miejscu pochodzenia odpadów/pozostałości, ich dostawca ma obowiązek potwierdzenia ustaleń z weryfikacji.

Wynik audytu jest zawsze potwierdzany przez dostawcę odpadów/pozostałości.

Przedsiębiorcy muszą zgłosić audytorom nazwy wszystkich dobrowolnych systemów w zakresie jakich działają i udostępnić wszystkie istotne informacje, np. pełny zapis bilansu masy dla danego miejsca.

W przypadku prowadzenia audytu odpadów/pozostałości wytworzonych w gospodarstwach, audytor, w oparciu o dokumenty lub, jeśli konieczne, kontroli na miejscu, zweryfikuje pochodzenie surowca.

Dokumenty audytu muszą zawierać zapisy dotyczące analizy ryzyka i ocenę, jak również metodę wyboru próby.

Przedsiębiorca posiadający więcej niż jeden punkt odbioru lub pośrednie punkty odbioru odpadów/pozostałości, będzie traktowany jako przedsiębiorca działający w wielu lokalizacjach i jako taki będzie podlegał takim samym procedurom audytu co przedsiębiorca działający w wielu lokalizacjach.

Liczba dostawców odpadów/pozostałości weryfikowana w miejscu dla każdej lokalizacji jest ustalana oddzielnie, tj. jako liczba będąca pierwiastkiem kwadratowym z liczby dostawców dostarczających więcej niż jedną tonę miesięcznie, zaokrąglona do najbliższej liczby całkowitej.

6. Ocena ryzyka

Zgodnie z wymaganiami Systemu KZR INiG, jednostki certyfikujące są zobowiązane przeprowadzić ocenę ryzyka, zanim przeprowadzą audyt.

Ocena ryzyka musi obejmować wiarygodność jednostki certyfikowanej. Jeśli taka jednostka została umieszczona na listach ostrzegawczych innych systemów certyfikacji (zarówno

System KZR INiG /10	Kraków, luty 2015	Wydanie nr 2
---------------------	-------------------	--------------

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{-gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 15 z 27

dobrowolnych jak krajowych), prowadzonym przez inny system certyfikacji, liczba próbek powinna wzrosnąć odpowiednio.

Analiza ryzyka powinna uwzględniać ocenę możliwości technologicznych uzyskania produktu o danej charakterystyce zrównoważoności w deklarowanych ilościach.

W przypadku audytu producentów rolnych wykorzystanie współczynników ryzyka z Systemu KZR INiG jest obowiązkowe.¹

W przypadku stwierdzenia średniego lub wysokiego ryzyka, wybraną próbkę reprezentacyjną (patrz *System KZR INiG /9/ Wymagania dla Jednostek Certyfikujących*) należy pomnożyć przez podany w tabeli współczynnik ryzyka.

Rodzaj ryzyka	Opis	Mnożnik
Niskie	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwo rolne znajduje się na terenie Unii Europejskiej - brak znanych informacji o konfliktach związanych ze sposobem wykorzystania gruntów; - brak ekspansji powierzchni pod uprawę surowców; - kompletność i aktualność dokumentów; - dostępne są deklaracje własne producentów rolnych 	1
Średnie	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwa rolne nie znajdują się w pobliżu obszarów ryzyka (obszary leśne, torfowiska, tereny podmokłe, tereny zielone o wysokiej wartości biologicznej); - nieznaczne zwiększenie powierzchni pod uprawę biomasy; - istnieją nieznaczne braki w dokumentacji administracyjnej u pierwszego podmiotu skupującego; - deklaracje własne producentów rolnych w zakresie zrównoważonej produkcji biomasy są niepełne lub nieaktualne; - stwierdzono niewielkie niezgodności podczas ostatniego audytu; 	1,5
Wysokie	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwa rolne znajdują się blisko obszarów ryzyka (obszary leśne, torfowiska, tereny podmokłe, tereny zielone o wysokiej 	2

¹ Na podstawie *These factors are formulated in correspondence to the Guidance document for the evaluation of the equivalence of organic producer group certification schemes applied in developing countries*, 6 November 2006.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 16 z 27

	wartości biologicznej); - znane są informacje o istniejących konfliktach związanych ze sposobem użytkowania gruntów; - zamierzona ekspansja powierzchni pod uprawę surowca - brak wymaganej dokumentacji systemowej (np. brak Deklaracji własnej producenta rolnego w zakresie zrównoważonej produkcji biomasy może powodować problemy z zagwarantowaniem spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju (głównie art. 17 ust 2-5); - brak działań korygujących po stwierdzeniu niezgodności podczas ostatniego audytu	
--	---	--

W przypadku prowadzenia audytu w pierwszym punkcie zbiórki odpadów/pozostałości, wykorzystanie czynników ryzyka zawartych w Systemie KZR INiG jest obowiązkowe.

Rodzaj ryzyka	Opis	Mnożnik
Niskie	- odpady/pozostałości są otrzymywane od stałej grupy dostawców (ci sami dostawcy – odnosi się do dostarczających więcej niż jedną tonę miesięcznie) - zapisy są przechowywane w jasny, przejrzysty sposób, z pełną możliwością weryfikacji - podczas poprzedniego audytu nie stwierdzono niezgodności - przedsiębiorca nie został umieszczony na listach ostrzegawczych innych systemów certyfikacji	1
średnie	- odpady/pozostałości nie są otrzymywane od stałej grupy dostawców (ci sami dostawcy – odnosi się do dostarczających więcej niż jedną tonę miesięcznie) - zapisy są przechowywane w jasny, przejrzysty sposób, z pełną możliwością weryfikacji - podczas poprzedniego audytu stwierdzono drobne niezgodności - przedsiębiorca nie został umieszczony na listach ostrzegawczych innych systemów certyfikacji	1.3
wysokie	- odpady/pozostałości nie są otrzymywane od stałej grupy dostawców (ci	1.8

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 17 z 27

	sami dostawcy – odnosi się do dostarczających więcej niż jedną tonę miesięcznie) - istnieją drobne braki w dokumentacji związanej z przyjmowanymi odpadami/pozostałościami - podczas poprzedniego audytu stwierdzono poważne niezgodności	
--	---	--

7. Literatura

- ⁱ *PN-EN ISO 14040:2000, Zarządzanie Środowiskowe –Ocena cyklu życia –Zasady i struktura.*
- ⁱⁱ *ISO 14064-3, Greenhouse gases – Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*
- ⁱⁱⁱ *ISO 14065, Greenhouse gases – Requirements for greenhouse gas validation and verification bodies for use in accreditation or other forms of recognition.*

8. Wykaz załączników

1. *Aneks 1 – Wzór deklaracji poufności*
2. *Aneks 2 – Lista pytań kontrolnych*

Wzór deklaracji poufności

Kraków, dnia .....

.....
imię i nazwisko składającego deklarację

.....
miejsce pracy

.....
miejsce zamieszkania

Zobowiązuję się do:

- a) przestrzegania zasad ustalonych przez jednostkę certyfikującą, włącznie z zasadami dotyczącymi poufności i niezależności od handlowych lub innych interesów;
- b) ochrony i utrzymywania w poufności wszystkich informacji uzyskanych w czasie prowadzenia prac związanych z procesami oceny zgodności, w tym między innymi:
  - stosowanych technologii produkcji,
  - rozwiązań konstrukcyjnych oraz techniczno-organizacyjnych;
- c) zapewnienia niezależności działań, tak aby nie naruszać istotnych interesów audytowanych organizacji;

Ponadto stwierdzam, że nie jestem zaangażowana(y) w żadną działalność mogącą kolidować z niezależnością i rzetelnością działań związanych z procesem oceny zgodności i certyfikacji lub systemów zarządzania jakością oraz zobowiązuję się do nieangażowania w taką działalność, a w szczególności w konsultowanie systemów zarządzania jakością, będących przedmiotem certyfikacji.

Również zobowiązuję się do zgłaszania wszelkich byłych lub obecnych powiązań z audytowaną organizacją, do oceny której zostanie wyznaczony(a).

.....
(podpis kierownika Jednostki certyfikującej)

.....
(podpis składającego oświadczenie)

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 19 z 27

Lista pytań kontrolnych

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
1.	Czy w trakcie ostatniego audytu stwierdzono niezgodności?	Wyniki z przeprowadzonego audytu.	Raport z ostatniego audytu	Nie dotyczy w przypadku pierwszego audytu
2.	Czy te niezgodności zostały wyeliminowane i dokonano ich korekty??	Dowody usunięcia /korekty niezgodności	Wpis audytowanego	Dotyczy także, przy zmianie jednostki certyfikującej

Wykaz dodatkowych pytań dotyczących producenta rolnego

	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło danych	Uwagi
1.	Czy surowce pochodzą z terenów sklasyfikowanych przed 2008 rokiem, jako użytki rolne? Czy istnieje zezwolenie, jeżeli status terenu został zmieniony po 2008 r.?	Wypis z rejestru gruntów (zawierający informację o przeznaczeniu terenu) wraz z mapami	Starostwo powiatowe	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać istnienie użytków rolnych.
		Mapka, dane GPS, dane GIS lub zdjęcia satelitarne	ARiMR	
		Kopia zezwolenia, wydana przez właściwy organ.	Wójt, burmistrz, prezydent miasta	
2.	Czy gospodarstwo rolne uczestniczy w systemie wsparcia UE (czy została przyznana pomoc lub czy zostały złożony nowe wnioski)? [Zasada wzajemnej zgodności]	Decyzja o przyznaniu wsparcia finansowego	ARiMR	Kopia dostarczona przez producenta rolnego.
3.	Czy w sposób przejrzysty udokumentowano zmiany we sposobie użytkowania terenu (np. tereny zielone, uprawa na terenach podmokłych, wylesianie)?	Mapki, wykazy z rejestru gruntów(zawierające informację o przeznaczeniu terenu), dane GPS, dane GIS, zdjęcia satelitarne, lub	ARiMR	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać zmianę sposobu użytkowania gruntów w stosunku do roku 2008.
		Sprawozdania, raporty ekspertów.		

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 20 z 27

4.	Czy na podstawie kontroli terenu lub innej dokumentacji można, w sposób wyraźny, wykazać pochodzenie surowca?	Dokumentacja producenta rolnego.	Dokumentacja producenta rolnego.	
5.	Czy podjęto działania naprawcze w przypadku zgłoszonych przez podmioty, skarg dotyczących własnych deklaracji producentów rolnych? Jeżeli tak, czy zostało to udokumentowane?	Kopia Aneksu do deklaracji własnej producenta rolnego.	Dokumentacja dotycząca skarg i reklamacji	
6.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić, iż surowiec nie pochodzi z terenów o wysokiej różnorodności biologicznej, lub czy w przypadku zmiany sposobu użytkowania terenu po 2008 r., gospodarstwo rolne może udowodnić, iż teren ten nie posiadał statusu terenu o wysokiej różnorodności biologicznej, oraz czy spełniono wymagania prawne w zakresie ochrony terenów zielonych?	Mapka z wytyczonymi granicami, dane GPS, dane GIS, <u>lub</u> zdjęcia satelitarne	Strony internetowe	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać istnienie bądź nie, terenów leśnych (np. opisy formacji leśnych; występujące lub nie gatunki charakterystyczne; prowadzona lub nie działalność ludzka)
7.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić, że surowce nie pochodzą z terenów leśnych?	Pisemne deklaracja producentów rolnych wraz z wypisem z rejestru gruntów (zawierającym informację o przeznaczeniu terenu) wraz z mapami	Starostwo powiatowe	
8.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić, iż surowce nie pochodzą z obszarów chronionych (zgodnie z przepisami Ustawy Prawo Ochrony Przyrody)?	Mapy (wypis z rejestru gruntów zawierający informacje o przeznaczeniu terenu), zawierająca zaznaczone granice obszarów chronionych. Raporty, wykazy, rejestry	Strona internetowa; Starostwo powiatowe www.crfop.gov.pl	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać brak istnienia obszarów objętych ochroną przyrody bądź teren nie leży w granicach obszaru objętego ochroną). Ponieważ wykaz internetowy zawiera takie informacje jak: forma ochrony przyrody (wraz z opisem); lokalizacja (współrzędne), nazwa, rok utworzenia ora informacje dodatkowe; na tej podstawie można uznać, że rejestr ten stanowi wiarygodne źródło danych. Jako dowód należy przedstawić dokument (może być to w formie wydruków) z dołączoną mapą, zdjęciem satelitarnym lub inne.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 21 z 27

		Oświadczenie właściwych organów potwierdzające, że teren, z którego pozyskano surowiec nie jest obszarem chronionym.	RDOŚ (na poziomie województwa)	Po złożeniu wniosku (płatne)
9.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić spełnienie wymagań prawnych, w zakresie obszarów chronionych, w przypadku gdy surowce pochodzą z obszaru chronionego?	Oświadczenie/zaświadczenie właściwego organu.		Zaświadczenie powinno zawierać informację, w której określono, że produkcja surowca jest niezbędna do zachowania statusu terenu oraz nie narusza wyznaczonych celów ochrony.
10.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić spełnienie wymagań prawnych, w zakresie terenów trawiastych o wysokiej różnorodności biologicznej?	Mapka wraz z wytyczonymi granicami lub	ARiMR	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny (zawiera opis charakterystycznych gatunków roślin i zwierząt) można wykazać istnienie terenów trawiastych, powinna również zawierać opis gatunków charakterystycznych.
		Raporty, rejestry, wykazy lub	www.crfop.gov.pl	Na podstawie niniejszego wykazu internetowego można sprawdzić czy w danym regionie znajdują określone obszary trawiaste. Jako dowód należy przedstawić dokument (może być to w formie wydruku) z dołączoną mapą, zdjęciem satelitarnym lub wrysem z kasteru nieruchomości.
		Oświadczenie/zaświadczenie właściwego organu		Zaświadczenie powinno zawierać informację, w której określono, że produkcja surowca jest niezbędna do zachowania statusu terenu trawiastego (np. pastwiska).
11.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić spełnienie wymagań prawnych, w zakresie terenów podmokłych?	Mapa, zdjęcia satelitarne itp. lub	ARiMR	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać, że teren w stosunku do stycznia 2008 r. posiada nadal status terenu podmokłego, ewentualnie wskazująca na obecność zbiorników wodnych.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 22 z 27

		Raporty, sprawozdania, wykazy obszarów wodno-błotnych z opisem np. topografii terenu, lub <u>wypis wraz z wrysem z kasteru wodnego</u> lub	<u>Starostwo powiatowe</u>	Na podstawie niniejszego wykazu internetowego można sprawdzić czy w danym regionie znajdują określone obszary podmokłe (np., torfowisko przejściowe, np. trzęsawisko). Jako dowód należy przedstawić dokument (może być to w formie wydruku) z dołączoną mapą, zdjęciem satelitarnym lub wypisem z rejestru gruntów (zawierającym informacje o przeznaczeniu terenu)
		Raport z oceny na miejscu lub Oświadczenie właściwego organu	Opinia eksperta	
12.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić spełnienie wymagań prawnych, w zakresie terenów stale zalesianych?	Mapy (wypis z rejestru gruntów zawierający informacje o przeznaczeniu terenu), zawierająca zaznaczone granice obszarów chronionych.	<u>Starostwo powiatowe, ARiMR</u>	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać, że teren w stosunku do stycznia 2008 r. posiada nadal status terenu stale zalesianego.
		Oświadczenie właściwego organu		
13.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić spełnienie wymagań prawnych, w zakresie terenów słabo zalesianych?	Wrys z kasteru nieruchomości wraz z granicami, lub inne dane geoprzestrzenne	<u>Starostwo powiatowe, ARiMR</u>	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać, że teren w stosunku do stycznia 2008 r. posiada nadal status terenu słabo zalesianego.
		Oświadczenie właściwego organu, lub Raport z oceny na miejscu		W przypadku <u>posiadania przez teren nadal</u> statusu terenów słabo zalesianych.
14.	Czy gospodarstwo rolne może udowodnić spełnienie wymagań prawnych, w zakresie torfowisk?	Mapka, wypis wraz z wrysem z kasteru wodnego	<u>Starostwo powiatowe, ARiMR</u>	Mapa może zostać uznana za wiarygodne źródło pod warunkiem, że na jej podstawie w sposób jednoznaczny można wykazać, że teren w styczniu 2008 r. posiadał lub nie status torfowiska.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 23 z 27

		Wykaz z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody lub Wykaz obszarów wodno-błotnych wraz z opisem cech charakterystycznych.		Ponieważ wykaz internetowy zawiera takie informacje jak: forma ochrony przyrody (wraz z opisem); lokalizacja (współrzędne), nazwa, rok utworzenia oraz informacje dodatkowe; na tej podstawie można uznać, że rejestr ten stanowi wiarygodne źródło danych. Jako dowód należy przedstawić dokument (może być to w formie wydruków) z dołączoną mapą, zdjęciem satelitarnym lub inne.
		Dokumenty wskazujące na całkowite osuszenie gleby lub na prac drenażowych w trakcie pozyskania surowca (np. plany drenażowe)		W przypadku wykazania, że teren jest torfowiskiem.

Lista pytań ogólnych dotyczących systemu bilansu masy – dotyczy wszystkich jednostek podlegających certyfikacji

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
1	Czy przedsiębiorca wdrożył system bilansu masy? Czy jest on opisany wewnętrznymi procedurami?	Wewnętrzne procedury przedsiębiorstwa opisujące system bilansu masy.	Dokumenty i zapisy przedsiębiorcy	
2	Czy w trakcie poprzednich audytów odnotowano niezgodności w zakresie systemu bilansu masy?	Raport z poprzedniego audytu.		
3	Czy niezgodności zostały usunięte?	Zapisy z prowadzenia działań korygujących i naprawczych.		
4	Czy w wewnętrznym systemie bilansu masy jest odnotowywana ilość biomasy mającej poświadczenie spełnienia KZR nabywanej, kierowanej do poszczególnych procesów, uzyskiwanej z procesów, magazynowanej i zbywanej?	Zapisy z przyjęcia towaru, faktury, zapisy z nadzoru nad produkcją, z magazynu i zbycia produktów		
5	Czy partia surowca przyjmowana przez przedsiębiorcę jest scharakteryzowana przez minimalne dane wejściowe (KZR INiG System/7)?	Zapisy z przyjęcia surowca	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	

**System certyfikacji zrównoważonej
produkcji biopaliw i biopłynów**

Wydanie: 2^{gie}

Data publikacji:
15.10.2015

Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu

Strona 24 z 27

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
6	Czy na dokumencie przyjęcia zamieszczany jest unikalny numer identyfikacyjny umożliwiający śledzenie wystawionego dokumentu w ramach wewnętrznego bilansu masowego, systemu rachunkowości?	Zapisy z przyjęcia surowca		
7	Czy w przedsiębiorstwie zidentyfikowano procesy, którym poddawana jest biomasa, czy opracowano mapę procesów?	Mapa procesów wraz z ich opisem		
8	Czy zidentyfikowane są procesy, na których zachodzi zmiana masy, lub konwersja biomasy?	Opis do mapy procesów		
9	Czy i w jaki sposób zostały zidentyfikowane współczynniki zmiany masy i konwersji w trakcie poszczególnych procesów?	Opis do mapy procesów, opis technologii, karty technologiczne, wytyczne techniczne, procedury prowadzenia procesów.	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	
10	Czy przepływ biomasy na cele energetyczne jest prowadzony oddzielnie od przepływu biomasy na cele inne?	Opis do mapy procesów, opis technologii, karty technologiczne, wytyczne techniczne, procedury prowadzenia procesów.		
11	Czy w przypadku jednoczesnej konwersji biomasy posiadającej poświadczenie co do KZR i nieposiadającej, identyfikowane i zapisywane są ilości poszczególnych strumieni kierowanych do procesu?	Zapisy z przyjęcia surowców, produkcji, prowadzonych procesów, magazynowania i zbycia.		
12	Czy i w jaki sposób są gromadzone dane dotyczące ilości i charakterystyki KZR dla surowca na wejściu i wyjściu do każdego procesu wewnętrznego w jednostce?	Zapisy z przyjęcia surowców, produkcji, prowadzonych procesów, magazynowania i zbycia.		
13	Czy do procesów przetwórczych kierowane są również inne reagenty, substancje pomocnicze, katalizatory?	Opis do mapy procesów, opis technologii, karty technologiczne, wytyczne techniczne, procedury prowadzenia procesów.		

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 25 z 27

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
14	Czy ilości innych substancji kierowanych do procesu są w należyty sposób ewidencjonowane?	Zapisy z przyjęcia surowców, produkcji, prowadzonych procesów, magazynowania.		
15	Czy w procesie powstają produkty uboczne? Jeśli tak czy ich ilość jest ewidencjonowana w odpowiedni sposób?	Opis mapy procesów, opis technologii, arkusze pracy, wytycznych technicznych, wytycznych działania procesu. Zapisy odbioru surowców, produkcji, procesów obsługiwanych, przechowywania i sprzedaży.		
16	Czy ewidencjonowane są straty i ubytki w procesie produkcyjnym i transporcie?	Zapisy z inwentaryzacji. Wewnętrzna procedura zarządzania ubytkami i stratami.		
17	Czy system bilansu masy jest okresowo weryfikowany? Czy dane wyjściowe zawierają minimalne dane wyjściowe (zgodnie z systemem KZR INiG/7)?	Zapisy z okresowej weryfikacji (System Zarządzania) ilości surowca posiadającego potwierdzenie spełnienia KZR na etapie nabycia, przetwarzania, magazynowania i zbycia.		
18	Czy wejścia i wyjścia są zgodne (z uwzględnieniem masowych współczynników konwersji)?	Rejestry z odbioru surowców, produkcji, procesów obsługiwanych, magazynowania i ze sprzedaży		
19	Czy ilość sprzedawanej biomasy spełniającej kryteria zrównoważonego rozwoju jest zgodna z ilością surowca?			

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 26 z 27

Lista pytań uzupełniających dotyczących systemu bilansu masy, w punkcie skupu ziarna – pierwszym zbierającym

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
1	Czy prowadzona jest lista producentów dostarczających ziarno uprawiane zgodnie z KZR?	Lista dostawców	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	
2.	Czy gromadzone są umowy / faktury (lub innych zapisów potwierdzających zakup ziarna)?	Zbiór umów, faktur		
3	Czy gromadzone są dowody na potwierdzenie, że dostarczana biomasa spełnia wymagania KZR	Deklaracja własna producenta rolnego w zakresie zrównoważonej produkcji biomasy		

Lista dodatkowych pytań w przypadku przedsiębiorców posługujących się standardowymi wartościami emisji GHG.

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
1	Czy przedsiębiorca opracował i wdrożył udokumentowaną procedurę wyznaczania wartości emisji GHG dla swojego produktu?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	
2	Czy surowiec pochodzi z terenów Wspólnoty?	Dokumenty dostawy, zapisy, Deklaracja producenta rolnego		
3	Czy wartość standardowa ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla danej ścieżki produkcji została określona w załączniku V część A lub B dyrektywy RED?	Dyrektywa 2009/2//WE		

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 27 z 27

4	Czy wartość e_f obliczona zgodnie z wytycznymi do wzoru [3] System KZR/8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, biopłynów/biokomponentów w cyklu życia, oraz zgodnie z załącznikiem V część C pkt. 7 dyrektywy RED, jest równa zero lub jest mniejsza od zera?	System KZR/8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, biopłynów/biokomponentów w cyklu życia Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG Zapisy		
5	Jeśli surowiec pochodzi z terytorium Wspólnoty, czy był uprawiany na obszarze, wymienionym w wykazie obszarów zaklasyfikowanych na poziomie 2 w nomenklaturze jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS) lub na bardziej szczegółowym poziomie NUTS zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS) ⁵ , na których to obszarach, normalny poziom emisji gazów cieplarnianych wynikających z uprawy surowców rolnych może być niższy od poziomu emisji określonego pod pozycją „Szczegółowe wartości standardowe upraw” w załączniku V część D do dyrektywy RED ¹ lub równy temu poziomowi?	Deklaracja własna producenta rolnego w zakresie zrównoważonej produkcji biomasy		
6	Czy wybrane wartości odpowiadają danej ścieżce produkcyjnej?	Dyrektywa 2009/28/WE, Deklaracja producenta rolnego, zapisy		

Lista pytań dodatkowych w przypadku przedsiębiorców posługujących się rzeczywistymi wartościami emisji GHG

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło pozyskania danych	Uwagi
1	Czy przedsiębiorca opracował i wdrożył udokumentowaną procedurę wyznaczania wartości emisji GHG dla swojego produktu?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	
2	Czy przedsiębiorca zidentyfikował dane podstawowe i dane pośrednie wykorzystywane do obliczeń?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		
3	Czy w sposób jasny i czytelny udokumentowane zostało źródło pozyskania danych do obliczeń?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 28 z 27

4	Czy dane przechowywane są w sposób transparentny?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		
5	Czy zostały określone granice systemu obliczeń emisji gazów cieplarnianych w danym zakładzie produkcyjnym?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy, mapa procesów		
6	Czy granice systemu obliczeń są zbieżne z tymi wyznaczonymi w ramach systemu bilansu masy?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy, mapa procesów		
7	Czy zostały zdefiniowane strumienie wchodzące (masy i energii) oraz wychodzące (masy i energii) z systemu obliczeniowego?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy, mapa procesów		
8	Czy został określony stopień szczegółowości oraz przyjęte wyłączenia?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		
9	Czy do obliczeń emisji całkowitej stosowany jest wzór [3] <i>System KZR/8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, biopłynów/biokomponentów w cyklu życia?</i>	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		
10	Czy dane wejściowe do obliczeń emisji generowanej na etapie uprawy surowców zawierają informacje dotyczące: uzysku biomasy w przeliczeniu na jednostkę powierzchni, parametrów biomasy (np. zawartość wilgoci), zużycia paliwa w trakcie upraw, ilości zużytych nawozów oraz środków ochrony roślin, ilości produktów ubocznych oraz inne dane w zależności od specyfiki danej ścieżki produkcyjnej?	Wewnętrzne zapisy firmy	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	
11	Czy jest stosowana premia o wartości 29 gCO _{2eq} /MJ i czy warunki zezwalające na jej stosowanie są spełnione?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG		
12	Czy w przedsiębiorstwie jest stosowany co-processing, czy w prawidłowy sposób został wyznaczony udział frakcji pochodzenia biologicznego oraz emisja przypisana do strumienia biomasy?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, mapa procesów		
13	Czy w obliczeniach uwzględnione są emitowane tlenki azotu oraz metanu, przeliczone na ekwiwalent CO ₂ ?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		
14	Czy zastosowano ograniczenie emisji w związku z CCS? Czy sposób prowadzenia obliczeń jest prawidłowy? Czy uwzględniono emisję generowaną w trakcie prowadzenia procesu?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, mapa procesów		
15	Czy zastosowano ograniczenie emisji w związku z CCR? Czy sposób prowadzenia obliczeń jest prawidłowy? Czy uwzględniono emisję generowaną w trakcie prowadzenia procesu?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, mapa procesów		

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
		Data publikacji: 15.10.2015
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Strona 29 z 27

16	Czy w zakładzie produkcyjnym stosowana jest kogeneracja? Czy zastosowano poprawne reguły obliczeń?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, zapisy		
17	Czy przedsiębiorca zidentyfikował produkty, produkty uboczne i odpady powstające w trakcie produkcji?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, mapa procesów		
18	Czy w zakładzie produkowane są biopaliwa w części pochodzące ze źródeł odnawialnych? Czy zastosowano prawidłowe reguły obliczeń?	Wewnętrzna procedura wyznaczania wartości emisji GHG, mapa procesów, zapisy		
19	Czy przedsiębiorca ustalił ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w porównaniu do odpowiednika paliwa kopalnego, zgodnie z metodyką KZR INiG?	Wewnętrzna procedura ustalania wartości emisji, zapisów i mapy procesowej GHG		Dotyczy tylko u producenta biopaliwa

Lista pytań dodatkowych dla miejsc pochodzenia odpadów/pozostałości

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło danych	Uwagi
1.	Jakiego rodzaju odpady/pozostałości są wytwarzane?		Dokumenty i zapisy	
2.	Czy ilość wytwarzanych odpadów/pozostałości jest adekwatna do wielkości punktu powstawania odpadu?			
3.	Czy miejsce pochodzenia odpadów/pozostałości dokumentuje ilość usuwanych odpadów/pozostałości			

Lista pytań uzupełniających dla pierwszego punktu zbiórki odpadów/pozostałości

Nr	Kryterium	Wymagane dokumenty	Źródło danych	Uwagi
1	Czy jest prowadzony wykaz jednostek dostarczających odpady/pozostałości?	Wykaz jednostek dostarczających odpady/pozostałości	Dokumenty i zapisy uczestnika systemu	
2	Czy jest prowadzona lista kontraktów/faktur (lub innych zapisów potwierdzających przyjęcie odpadów/pozostałości)?	Wykaz kontraktów/faktur		
3	Czy są przechowywane deklaracje odpadów/pozostałości?	oświadczenia producentów odpadów/pozostałości		
4	Czy zapewniono identyfikowalność deklaracji odpadów/pozostałości z innymi dokumentami dotyczącymi dostawy?	Wewnętrzne zapisy		
5	Czy dokumentacja pozwala zidentyfikować wszystkie zależne punkty zbiórki lub pośrednie punkty zbiórki ?	Wewnętrzne zapisy		

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw i biopłynów	Wydanie: 2 ^{gie}
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu	Data publikacji: 15.10.2015

6	Czy dokumentowane są współczynniki konwersji?	Wewnętrzne zapisy		Dotyczy zakładu utylizacji/oczyszczania odpadów/pozostałości
---	---	-------------------	--	--